A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2024. október 4.*

„Előzetes döntéshozatal – Sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás – Határellenőrzés, menekültügy és bevándorlás – 2008/115/EK irányelv – A 15. cikk (2) bekezdésének b) pontja – Harmadik országbeli állampolgár kitoloncolás céljából elrendelt őrizete – 2013/33/EU irányelv – 9. cikk – Nemzetközi védelmet kérelmező őrizetbe vétele – 604/2013/EU rendelet – A 28. cikk (2) bekezdése – Átadási célú őrizet – Az őrizet jogellenessége – Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 6. és 47. cikke”

A C-387/24. PPU. sz. [Bouskoura][i] ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond (Roermondban eljáró hágai bíróság, Hollandia) a Bírósághoz 2024. június 4-én érkezett, 2024. június 4-i határozatával terjesztett elő a

**C**

és

a **Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Arabadjiev tanácselnök (előadó), T. von Danwitz, P. G. Xuereb, A. Kumin és I. Ziemele bírák,

főtanácsnok: A. Rantos,

hivatalvezető: A. Lamote tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2024. július 15-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– C képviseletében P. H. Hillen és R. M. Seth Paul advocaten,

– a holland kormány képviseletében M. K. Bulterman és A. Hanje, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: holland.

[i] A jelen ügy neve fiktív. Az nem egyezik az eljárásban részt vevő egyetlen fél valódi nevével sem.

– az Európai Bizottság képviseletében A. Baeckelmans, A. Katsimerou és F. van Schaik, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2024. szeptember 5-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

## Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2008. L 348., 98. o.) 15. cikke (2) bekezdése harmadik albekezdése b) pontjának, a nemzetközi védelmet kérelmezők befogadására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 2013/33/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 180., 96. o.) 9. cikke (3) bekezdése második albekezdésének, valamint az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 180., 31. o.; helyesbítés: HL 2018. L 33., 6. o.; a továbbiakban: „Dublin III” rendelet) 28. cikke (4) bekezdésének az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 6. és 47. cikkével összefüggésben való értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet C – egy kiutasítási eljárás alatt álló harmadik országbeli állampolgár – és a Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (igazságügyi és biztonsági államtitkár, Hollandia; a továbbiakban: államtitkár) között az e hatóság által elrendelt két egymást követő őrizeti intézkedés jogszerűsége tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

## Jogi háttér

### *Az uniós jog*

#### *A 2008/115 irányelv*

3 A 2008/115 irányelv (9) preambulumbekezdése a következőket írja elő:

„A menekültstátusz megadására és visszavonására vonatkozó tagállami eljárások minimumszabályairól szóló, 2005. december 1-jei 2005/85/EK tanácsi irányelvvel [(HL 2005. L 326., 13. o.)] összhangban a valamely tagállamban menedékjogot kérő, harmadik országbeli állampolgár a kérelmét elutasító határozat vagy a menedékkérői minőségben való tartózkodásának jogát megszüntető határozat hatálybalépéséig nem tekintendő úgy, hogy illegálisan tartózkodik az adott tagállam területén.”

4 Ezen irányelv 2. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ez az irányelv a valamely tagállam területén illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokra alkalmazandó.”

5 Az említett irányelv 15. cikke a következőket írja elő:

„(1) A tagállamok – kivéve, ha a konkrét esetben más elégséges, de kevésbé kényszerítő intézkedés is hatékonyan alkalmazható, – kizárólag a kiutasítás előkészítése és/vagy a kitoloncolás végrehajtása céljából őrizetben tarthatják a kitoloncolási eljárás [helyesen: kiutasítási eljárás] alatt álló harmadik országbeli állampolgárt, különösen, ha:

a) fennáll a szökés veszélye, vagy

b) a harmadik ország érintett állampolgára meghiúsítja vagy akadályozza a kiutasítás előkészítését vagy kitoloncolási eljárást.

Az őrizetnek a lehető legrövidebbnek kell lennie, és csak addig tartható fenn, amíg a kitoloncolási intézkedések folynak, és kellő körültekintéssel végrehajtásra kerülnek.

(2) Az őrizetet közigazgatási vagy igazságügyi hatóságok rendelik el.

Az őrizetet írásban kell elrendelni, a tényállás ismertetésével és jogi indokolással ellátva.

Amennyiben az őrizetet közigazgatási hatóságok rendelték el, a tagállamok

a) vagy előírják az őrizetben tartás jogszerűségének gyors bírósági felülvizsgálatát, amellyel kapcsolatosan az őrizet kezdetétől számítva a lehető legrövidebb határidőn belül határozatot kell hozni,

b) vagy biztosítják a jogot a harmadik országbeli állampolgár számára az őrizetben tartásának jogszerűségét gyorsan felülvizsgáló bírósági eljárás megindítására, amelyben a jogszerűségről a vonatkozó eljárás megindításától számítva a lehető legrövidebb határidőn belül határozni kell. Ez esetben a tagállamok haladéktalanul tájékoztatják az érintett harmadik országbeli állampolgárt az ilyen eljárás igénybevételének lehetőségéről.

A harmadik országbeli állampolgárt haladéktalanul szabadon kell bocsátani, ha az őrizetben tartás nem jogszerű.

(3) Az őrizetben tartást minden esetben észszerű időközönként, akár az érintett harmadik országbeli állampolgár kérésére, akár hivatalból felül kell vizsgálni. Meghosszabbított őrizet esetében a felülvizsgálatokat igazságügyi hatóság felügyelete alatt kell elvégezni.

(4) Amennyiben a kitoloncolásra jogi vagy egyéb megfontolások következtében már nem látszik észszerű lehetőség, vagy az (1) bekezdésben megállapított feltételek már nem állnak fenn, az őrizet indokoltsága megszűnik, és az érintett személyt haladéktalanul szabadon kell bocsátani.

(5) Az őrizetet mindaddig fenn kell tartani, ameddig az (1) bekezdésben megállapított feltételek fennállnak, és az őrizet a kitoloncolás biztosításához szükséges. Valamennyi tagállam korlátozott, hat hónapot nem meghaladó őrizetben tartási időszakot határoz meg.

(6) A tagállamok a (5) bekezdésben említett időszakot kizárólag korlátozott, további tizenkét hónapot nem meghaladó időszakkal hosszabbíthatják meg a nemzeti jogszabályoknak megfelelően, azokban az esetekben, ha a kiutasítás végrehajtása minden észszerű erőfeszítésük ellenére várhatóan tovább tart:

a) az érintett harmadik országbeli állampolgár részéről szükséges együttműködés hiánya miatt, vagy

b) a szükséges dokumentumok harmadik országoktól való beszerzésének késedelme miatt.”

*A 2013/33 irányelv*

6 A 2013/33 irányelv 2. cikkének h) pontjában foglalt fogalommeghatározás szerint az őrizet „a kérelmező tartózkodásának olyan meghatározott helyre korlátozása a tagállam által, ahol a kérelmezőt mozgásszabadságától megfosztják”.

7 Ezen irányelv 8. cikkének (1)–(3) bekezdése a következőket írja elő:

„(1) A tagállamok senkit sem tarthatnak őrizetben kizárólag azon az alapon, hogy az érintett a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek [(HL 2013. L 180., 60. o.)] megfelelően kérelmet nyújtott be.

(2) Amennyiben szükségesnek bizonyul, valamint az egyes esetek egyéni értékelése alapján a tagállamok őrizetbe vehetik a kérelmezőt, amennyiben kevésbé kényszerítő jellegű alternatív intézkedések alkalmazása nem lenne hatékony.

(3) A kérelmezőt csak akkor lehet őrizetbe venni, ha:

a) arra személyazonossága vagy állampolgársága meghatározása vagy ellenőrzése céljából van szükség;

b) arra a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtásához alapul szolgáló – az őrizet mellőzése esetén be nem szerezhető – adatok megállapítása céljából van szükség és különösen abban az esetben, ha fennáll a kérelmező szökésének veszélye;

c) arra azért van szükség, hogy az eljárás keretében döntést hozzanak arról, hogy a kérelmező beléphet-e az ország területére;

d) a [2008/115 irányelv] szerint kiutasítási eljárás folyik ellene, és amiatt tartják őrizetben, hogy előkészítsék a kiutasítását és/vagy lefolytassák a kitoloncolási eljárást, továbbá ha az adott tagállam objektív kritériumok alapján bizonyítani tudja – ideértve azt is, hogy a kérelmezőnek már volt lehetősége igénybe venni a menekültügyi eljárást –, hogy alapos okkal feltételezhető, hogy a kérelmező pusztán azért folyamodik nemzetközi védelemért, hogy késleltesse vagy meghiúsítsa a kiutasítási határozat végrehajtását;

e) a nemzetbiztonság vagy a közrend védelme szükségessé teszi;

f) az összhangban van [a »Dublin III«] rendelet 28. cikkével.

Az őrizetben tartás okait a nemzeti jog állapítja meg.”

8 A 2013/33 irányelv 9. cikkének (3) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Amennyiben az őrizetet közigazgatósági hatóságok rendelik el, a tagállamok gondoskodnak arról, hogy az őrizet jogszerűségének bírósági felülvizsgálatát hivatalból és/vagy a kérelmező kérésére mielőbb elvégezzék. A hivatalból indított felülvizsgálat esetében arról az őrizet kezdetétől számítva a lehető leghamarabb döntést kell hozni. A kérelmező kérésére indított felülvizsgálat esetében pedig arról a megfelelő eljárások elindítását követően kell a lehető leghamarabb döntést hozni. E célból a tagállamok nemzeti jogukban meghatározzák azt az időtartamot, amelyen belül a hivatalból indított felülvizsgálatot és/vagy a kérelmező kérésére indított felülvizsgálatot le kell folytatni.

Amennyiben a bírósági felülvizsgálat az őrizetet jogszerűtlennek minősíti, a kérelmezőt haladéktalanul szabadon kell engedni.”

*A „Dublin III” rendelet*

9 A „Dublin III” rendelet 28. cikke (2)–(4) bekezdésének szövege a következő:

„(2) Ha komoly veszély áll fenn a szökésre, a tagállamok e rendelettel összhangban egyedi elbírálás alapján őrizetben tarthatják az érintett személyt az átadási eljárások biztosítása érdekében és kizárólag akkor, ha az őrizet arányos, továbbá ha kevésbé kényszerítő jellegű alternatív intézkedések alkalmazása nem lenne hatékony.

(3) Az őrizetnek a lehető legrövidebb ideig kell tartania, és nem lehet hosszabb, mint az e rendelet alapján történő átadás megtörténtéig előírt közigazgatási eljárások kellő gondossággal történő elvégzéséhez észszerűen szükséges idő.

Ha egy személyt ezen cikk alapján őrizetben tartanak, az átvétel vagy visszavétel iránti megkeresés határideje nem haladhatja meg a kérelem benyújtásától számított egy hónapot. Az a tagállam, amely e rendelettel összhangban lefolytatja az eljárást, ilyen esetekben sürgős választ kér. A kérés beérkezésétől számított két héten belül választ kell adni. Amennyiben két héten belül nem érkezik válasz, az a megkeresés elfogadását jelenti, és a személy átvételének vagy visszavételének kötelezettségét vonja maga után, ideértve a megérkezésével kapcsolatos megfelelő intézkedésekre vonatkozó rendelkezéseket is.

Ha egy személyt ezen cikk alapján őrizetben tartanak, a megkereső tagállam e személyt a gyakorlatban lehetséges legrövidebb időn belül átadja a felelős tagállamnak, de legkésőbb hat héttel azt követően, hogy egy másik tagállam hallgatólagosan vagy kifejezetten elfogadta az érintett személy átvétele vagy visszavétele iránti megkeresést, vagy hat héttel azt követően, hogy a fellebbezés vagy felülvizsgálat a 27. cikk (3) bekezdésével összhangban már nem bír halasztó hatállyal.

Ha a megkereső tagállam nem tartja be az átvétel vagy visszavétel iránti megkeresésre vonatkozó határidőket, vagy ha az átadás a harmadik albekezdésben említett hathetes időtartamon belül nem történik meg, a személy nem tartható tovább őrizetben. A 21., 23., 24. és 29. cikk továbbra is értelemszerűen alkalmazandó.

(4) A felelős tagállamhoz történő átadási eljárások biztosítása érdekében az őrizetben tartási körülmények és az őrizetben tartott személyekkel kapcsolatban alkalmazandó biztosítékok tekintetében a [2013/33] irányelv 9., 10. és 11. cikke alkalmazandó.”

### *A holland jog*

10 A 2000. november 23-i Vreemdelingenwet 2000 (a külföldiekről szóló 2000. évi törvény) (Stb. 2000., 495. sz., a továbbiakban: külföldiekről szóló törvény) 59a. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a „Dublin III” rendelet hatálya alá tartozó külföldi állampolgárok – e rendelet 28. cikkének tiszteletben tartása mellett – a Hollandia területén benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmük megvizsgálásáért felelős tagállamnak történő átadásuk céljából őrizetbe vehetők.

11 E törvény 59. cikke (1) bekezdésének a) pontja azt írja elő, hogy amennyiben a közrenddel vagy a nemzetbiztonsággal összefüggő érdek megköveteli, az államtitkár Hollandia területéről való kitoloncolás céljából őrizetbe veheti az ország területén jogellenesen tartózkodó külföldi állampolgárt.

12 Az említett törvény 94. cikkének (1) és (6) bekezdése a következőket írja elő:

„(1) Amennyiben a 6., 6a., 58., 59., 59a. és 59b. cikk szerinti szabadságelvonással járó intézkedést elrendelő határozatot hozott, a Miniszter e határozat közlésétől számított huszonnyolc napon belül értesíti a bíróságot, kivéve ha a külföldi állampolgár már jogorvoslattal élt. Amint a bíróságot értesítik, a külföldi állampolgárt úgy kell tekinteni, mint aki jogorvoslattal élt a szabadságelvonással járó intézkedést elrendelő határozattal szemben. A kereset kártérítésre is irányul.

[…]

(6) Ha úgy ítéli meg, hogy az intézkedés alkalmazása vagy végrehajtása ellentétes e törvénnyel, vagy a fennálló érdekek összességének mérlegelését követően úgy ítéli meg, hogy az intézkedés nem indokolt, az eljáró bíróság helyt ad a keresetnek. Ebben az esetben a bíróság elrendeli az intézkedés megszüntetését vagy végrehajtási módjának módosítását.”

13 Ugyanezen törvény 96. cikkének (1) és (3) bekezdése a következőket írja elő:

„(1) Ha a bíróság a 94. cikk szerinti jogorvoslati kérelmet megalapozatlannak nyilvánítja, és a külföldi állampolgár keresetet nyújt be a szabadságelvonás meghosszabbítása ellen, a bíróság a keresetlevél kézhezvételétől számított egy héten belül lezárja az előzetes vizsgálatot. Az Algemene wet bestuursrecht [(általános közigazgatási törvény)] 8:57. cikkétől eltérve a bíróság – a felek hozzájárulása nélkül – határozhat úgy is, hogy tárgyaláson történő vizsgálatra nem kerül sor.

[…]

(3) Ha úgy ítéli meg, hogy az intézkedés alkalmazása vagy végrehajtása ellentétes e törvénnyel, vagy a fennálló érdekek összességének mérlegelését követően úgy ítéli meg, hogy az intézkedés észszerűen nem indokolt, az eljáró bíróság helyt ad a keresetnek. Ebben az esetben a bíróság elrendeli az intézkedés megszüntetését vagy végrehajtási módjának módosítását.”

**Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés**

14 2024. május 2-án C-vel szemben a külföldiekről szóló törvény 59a. cikkének (1) bekezdése alapján őrizeti intézkedést alkalmaztak (a továbbiakban: első őrizeti intézkedés). Ezen intézkedés meghozatalakor az államtitkár megállapította, hogy először is C a „Dublin III” rendelet hatálya alá tartozhat, másodszor szökés veszélye miatt nem elhanyagolható veszélyt jelent a közrendre, és harmadszor a Spanyol Királyság a C nemzetközi védelem iránti kérelmének megvizsgálásáért felelős tagállam. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az őrizetet az érintettel szemben az e tagállamnak való átadása céljából rendelték el.

15 2024. május 3-án az államtitkár kérte a spanyol hatóságoktól, hogy a „Dublin III” rendelet 18. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján vegyék át C-t. E hatóságok e kérelmet 2024. május 14-én elutasították.

16 2024. május 17-én 14 óra 51 perckor az államtitkár kiutasítási határozatot fogadott el C-vel szemben, és Marokkót jelölte meg célországként. E hatóság ezt követően, mivel úgy ítélte meg, hogy fennáll a veszélye annak, hogy az érintett, aki jogellenesen tartózkodik az ország területén, a kitoloncolását megelőzően megszökhet, 14 óra 52 perckor a külföldiekről szóló törvény 59. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján őrizeti intézkedést (a továbbiakban: második őrizeti intézkedés) rendelt el. Ez az intézkedés még mindig hatályban van. Ugyanezen a napon 14 óra 55 perckor az említett hatóság visszavonta az első őrizeti intézkedést.

17 Az érintett két keresetet nyújtott be az első és a második őrizeti intézkedéssel szemben a rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermondhoz (Roermondban eljáró hágai bíróság, Hollandia), amely a kérdést előterjesztő bíróság.

18 C e bíróság előtt azt állítja, hogy az első őrizeti intézkedés 2024. május 14-én jogellenessé vált, és ezen időponttól kezdve – tekintettel arra, hogy a Spanyol Királyság megtagadta az átvételét – ezen intézkedést már nem igazolhatja az érintett e tagállamnak való átadása. Ettől az időponttól kezdve az államtitkárnak az Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (az államtanács közigazgatási bíráskodási csoportja, Hollandia) ítélkezési gyakorlata alapján 48 órás határidő áll rendelkezésére arra, hogy elrendelje az érintett őrizetének az első őrizeti intézkedés alapjául szolgálótól eltérő alapon való fenntartását. A jelen ügyben e határidőt nem tartották tiszteletben, mivel e hatóság a második őrizeti intézkedést csak 2024. május 17-én fogadta el. Következésképpen C-t nem lehetett volna őrizetben tartani, és a második őrizeti intézkedés elrendelése előtt szabadon kellett volna bocsátani.

19 A kérdést előterjesztő bíróság előtt az államtitkár azzal érvel, hogy az első őrizeti intézkedés jogellenessége nem érinti a második őrizeti intézkedés jogszerűségét, és ezen utóbbi intézkedés önállóan igazolja az érintett őrizetének fenntartását. E hatóság, bár elismeri az első őrizeti intézkedés hibáját, és C-nek felajánlott 100 eurót kártérítés címén a jogellenes őrizetéért, azzal érvel, hogy az első őrizeti intézkedést a kérdést előterjesztő bírósághoz fordulás időpontjában már visszavonták, így e határozatot nem lehet megsemmisíteni.

20 A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy az Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (az államtanács közigazgatási bíráskodási csoportja) ítélkezési gyakorlata által megerősített nemzeti gyakorlat értelmében a harmadik országbeli állampolgárral szemben elrendelt őrizeti intézkedés jogellenessége főszabály szerint nem érintheti a vele szemben később elrendelt őrizeti intézkedés jogszerűségét, így az illetékes bíróság e jogellenesség miatt nem helyezheti szabadon ezen állampolgárt. E gyakorlat és ítélkezési gyakorlat egyébiránt összhangban van a külföldiekről

szóló törvény 59., 59a., 94. és 96. cikkével, amelyek nem írják elő kifejezetten az illetékes igazságügyi hatóság azon kötelezettségét, hogy haladéktalanul szabadon bocsássa az érintett személyt, ha úgy ítéli meg, hogy az őrizete jogellenes.

21 A kérdést előterjesztő bíróság ugyanakkor megjegyzi, hogy a 2008/115 irányelv 15. cikkének (2) bekezdése, valamint a 2013/33 irányelv 9. cikkének (3) bekezdése értelmében az érintettet „haladéktalanul” szabadon kell bocsátani, ha az őrizete jogellenesnek bizonyul.

22 Az e rendelkezésekben előírt, haladéktalan szabadon bocsátásra vonatkozó kötelezettségre tekintettel a kérdést előterjesztő bíróságban az a kérdés merült fel, hogy nem kell-e szabadon bocsátania az érintettet annak ellenére, hogy az őrizeti intézkedés, amelynek keretében e személyt jelenleg megfosztják a szabadságától, nem jogellenes pusztán amiatt, hogy egy korábbi őrizeti intézkedés, amelynek keretében az említett személyt megfosztották a szabadságától, már nem felel meg a jogszerűség feltételeinek.

23 E tekintetben először is megjegyzi, hogy e kérdés feltételezi annak eldöntését, hogy az illetékes igazságügyi hatóság általi felülvizsgálat tárgyát az „őrizet” feltétele képezi-e, vagy e hatóságnak a hatályos őrizeti intézkedés esetlegesen jogellenes jellegére kell korlátoznia a felülvizsgálatát. A kérdést előterjesztő bíróság szerint ezen utóbbi esetben az érintett szabadon bocsátásának lehetősége végső soron attól függ, hogy mikor hivatkozik ezen intézkedés jogellenességére, és az a körülmény, hogy az őrizet a múltban jogellenes volt, nem minősül releváns tényezőnek az illetékes igazságügyi hatóság elemzése szempontjából. Ebben az esetben e bíróság nem tudná biztosítani a hatékony bírói jogvédelemhez való, a Charta 47. cikkében rögzített jogot.

24 Másodszor, az említett bíróság emlékeztet arra, hogy az uniós jog nem teszi lehetővé az őrizet közigazgatási okokból, vagy új őrizeti intézkedés meghozatalának előkészítése céljából történő fenntartását, hanem a jogellenesen őrizetben tartott harmadik országbeli állampolgár haladéktalan szabadon bocsátását írja elő, függetlenül attól, hogy ezen őrizet jogszerűségét mikor vizsgálják.

25 Harmadszor, a kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy az Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (az államtanács közigazgatási bíráskodási csoportja) ítélkezési gyakorlata szerint a szabadon bocsátáshoz való jog súlyos megsértése esetén el lehet térni attól a szabálytól, amely szerint az első őrizeti intézkedés jogellenessége nem érinti a második őrizeti intézkedés jogszerűségét.

26 A kérdést előterjesztő bíróság szerint a szabadsághoz való, a Charta 6. cikkében rögzített jog, valamint a hatékony bírói jogvédelemhez való jog alapvető jellege amellett szól, hogy bármely őrizet, amelyet jogellenes őrizeti intézkedés alapján rendeltek el, e jogok súlyos megsértését jelenti. Az érdekeltet tehát haladéktalanul szabadon kell bocsátani, ha az őrizet tekintetében a múltban jogellenesség merült fel, még akkor is, ha az illetékes hatóság végül orvosolta e jogellenességet.

27 Ebben az összefüggésben a kártérítés fizetése nem biztosítja a Charta 6. és 47. cikkében rögzített jogok megfelelő védelmét. Az érintettnek nyújtandó ellentételezés összegének meghatározásakor figyelembe kell venni az őrizet jogellenességének időtartamát és súlyosságát.

28 A jelen ügyben, mivel az őrizetet az első őrizeti intézkedés jogellenessége ellenére fenntartották több, mint 48 órás időtartamra, és mivel a második őrizeti intézkedést csak az első intézkedés visszavonását követően rendelték el, kizárólag az érintett haladéktalan szabadon bocsátása teszi lehetővé a hatékony bírói jogvédelemhez való jogának a megfelelő védelmét.

29 E körülmények között a rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond (Roermondban eljáró hágai bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni a [2008/115] irányelv 15. cikke (2) bekezdésének [harmadik albekezdését és] b) pontját, a [2013/33] irányelv 9. cikkének (3) bekezdését és a [»Dublin III« rendelet] 28. cikkének (4) bekezdését a [Charta] 6. és 47. cikkével összefüggésben, hogy az igazságügyi hatóság minden esetben köteles haladéktalanul szabadon bocsátani az őrizetbe vett személyt, ha az őrizet a több egymást követő őrizeti intézkedés megszakítás nélküli végrehajtása során bármikor jogellenes volt vagy jogellenessé vált?”

## A sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás alkalmazása iránti kérelemről

30 A kérdést előterjesztő bíróság az Európai Unió Bírósága alapokmánya 23a. cikkének első bekezdése és a Bíróság eljárási szabályzatának 107. cikke alapján kérte a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárásban történő elbírálását.

31 E bíróság a kérelmének alátámasztása érdekében mindenekelőtt arra hivatkozott, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés az EUM-Szerződés harmadik részének V. címe alá tartozó területet érintő rendelkezésekre vonatkozik. Ezt követően az említett bíróság megállapította, hogy C-t 2024. május 2. óta folyamatosan őrizetben tartják. Végezetül a Bíróságnak az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre adott válasza meghatározó annak eldöntése szempontjából, hogy a kérdést előterjesztő bíróság az uniós jog értelmében köteles-e haladéktalanul szabadon bocsátani az érintett személyt.

32 Először is meg kell állapítani, hogy a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2008/115 irányelv rendelkezésének, a 2013/33 irányelv rendelkezésének, valamint a „Dublin III” rendelet rendelkezésének az értelmezésére vonatkozik. Mivel ezen irányelvek és e rendelet az EUM-Szerződés harmadik részének a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó V. címe alá tartoznak, a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem az Európai Unió Bírósága alapokmánya 23a. cikkének első bekezdése és az eljárási szabályzat 107. cikkének (1) bekezdése alapján sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás tárgyát képezheti.

33 Másodszor, ami a sürgősségre vonatkozó feltételt illeti, hangsúlyozni kell, hogy ez a feltétel többek között akkor teljesül, ha az alapügy által érintett személy jelenleg meg van fosztva szabadságától, és további fogva tartása az alapjogvita kimenetelétől függ, mindamellett, hogy e személy helyzetét azon időpontra tekintettel kell értékelni, amelyben az előzetes döntéshozatalra utalás sürgősségi eljárásban történő elbírálására irányuló kérelmet vizsgálják (2024. július 29-i Breian ítélet, C-318/24 PPU, EU:C:2024:658, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

34 A jelen ügyben a tényállásnak a kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott leírásából kitűnik, hogy C 2024. május 2. óta, következésképpen pedig az előzetes döntéshozatal iránti kérelem sürgősségi eljárásban történő elbírálására irányuló kérelem vizsgálatának időpontjában

ténylegesen meg van fosztva szabadságától. Ezenkívül a kérdést előterjesztő bíróság jelezte, hogy a Bíróságnak az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre adott válaszától függően adott esetben szabadon kell bocsátania az említett személyt.

35 E körülmények között az előadó bíró javaslatára, a főtanácsnok meghallgatását követően a Bíróság első tanácsa 2024. június 14-én úgy határozott, hogy helyt ad a kérdést előterjesztő bíróság azon kérelmének, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet sürgősségi eljárásban bírálják el.

## Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

36 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a nemzeti bíróságok és a Bíróság között az EUMSZ 267. cikkel bevezetett együttműködés keretében a Bíróság feladata, hogy a nemzeti bíróságnak az előtte folyamatban lévő ügy eldöntéséhez hasznos választ adjon. Ennek érdekében a Bíróságnak adott esetben át kell fogalmaznia az elé terjesztett kérdéseket. E tekintetben a Bíróságnak kell a nemzeti bíróság által szolgáltatott információk összessége, és különösen az előzetes döntéshozatalra utaló végzés indokolása alapján meghatározni az uniós jog azon rendelkezéseit, amelyeknek az értelmezése a jogvita tárgyára figyelemmel szükséges (2024. április 30-i M. N. [EncroChat] ítélet, C-670/22, EU:C:2024:372, 78. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

37 E tekintetben, amint az a főtanácsnok indítványának az 53. pontjából kitűnik, meg kell állapítani, hogy bár a kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésében kizárólag a 2008/115 irányelv 15. cikkének (2) bekezdésére hivatkozik, a jelen ügyben szintén releváns e 15. cikk (4) bekezdése, mivel az az érintett személy haladéktalan szabadon bocsátását írja elő abban az esetben, ha az említett 15. cikk (1) bekezdésében foglalt feltételek már nem teljesülnek, és ha az őrizet már nem indokolt.

38 Ebben az összefüggésben pontosítani kell továbbá, hogy a jelen ügyben a Bíróságot nem kérdezték a holland jog által előírt és a jelen ítélet 18. pontjában hivatkozott 48 órás határidőnek az uniós joggal való összeegyeztethetőségéről. Következésképpen nem kell megvizsgálni azt a kérdést, hogy az olyan nemzeti gyakorlat, amely lehetővé teszi az illetékes hatóságok számára a nemzetközi védelmet kérelmező legfeljebb 48 órás őrizetben tartását azt követően, hogy az e rendelet alapján elfogadott őrizeti intézkedés jogellenességét meghatározó körülmény felmerült, összeegyeztethető-e a 2013/33 irányelvnek a „Dublin III” rendelet 28. cikkének (4) bekezdésében hivatkozott 9. cikkének (3) bekezdésében előírt, az érintett „haladéktalan” szabadon bocsátására vonatkozó kötelezettséggel.

39 Az ilyen vizsgálat ugyanis lényegében azokra az indokokra vonatkozik, amelyek igazolhatják a „Dublin III” rendelet alapján elfogadott őrizeti intézkedés jogellenességét, míg a jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság abból az előfeltevésből indul ki, hogy az őrizeti intézkedés jogellenes, és azt kívánja meghatározni, hogy az ilyen jogellenesség érinti-e a 2008/115 irányelv alapján elfogadott második őrizeti intézkedést. Ezenfelül nem vitatott, hogy az első őrizeti intézkedés jogellenessége a kérdést előterjesztő bíróság szerint nem abból ered, hogy e 48 órás határidő esetlegesen összeegyeztethetetlen az haladéktalan szabadon bocsátásra vonatkozó kötelezettséggel, hanem abból, hogy a második őrizeti intézkedést 24 órával az említett határidő lejártát követően fogadták el.

40 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a kérdést előterjesztő bíróság a kérdésével lényegében arra vár választ, hogy a 2008/115 irányelv 15. cikkének (2) és (4) bekezdését, a 2013/33 irányelv 9. cikkének (3) bekezdését és a „Dublin III” rendelet 28. cikkének (4) bekezdését a Charta 6. és 47. cikkével összefüggésben úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely az illetékes igazságügyi hatóság számára nem írja elő annak kötelezettségét, hogy a 2008/115 irányelv alapján elfogadott intézkedés keretében őrizetbe vett harmadik országbeli állampolgárt bocsássa szabadon azon indok alapján, hogy e személyt, akinek az őrizetét először a „Dublin III” rendelet alapján elfogadott intézkedés keretében rendelték el, nem bocsátották haladéktalanul szabadon annak megállapítását követően, hogy ezen utóbbi intézkedés jogellenessé vált.

41 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a harmadik országbeli állampolgár bármely őrizete – akár a 2008/115 irányelven alapul, a jogellenes tartózkodást követő kiutasítási eljárás keretében, akár a 2013/33 irányelven, a nemzetközi védelem iránti kérelem elbírálása keretében, akár a „Dublin III” rendeleten, az ilyen védelmet kérelmező személynek a kérelme megvizsgálásáért felelős tagállamnak való átadása keretében – a szabadsághoz való, a Charta 6. cikkében előírt jogba való súlyos beavatkozásnak minősül (2022. november 8-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid [Az őrizet hivatalból való vizsgálata] ítélet, C-704/20 és C-39/21, EU:C:2022:858, 72. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

42 Amint azt ugyanis a 2013/33 irányelv 2. cikkének h) pontja előírja, az őrizeti intézkedés valamely személy tartózkodásának meghatározott helyre való korlátozásában áll. E rendelkezésnek – amelynek hatálya egyébiránt átültethető az „őrizetnek” a 2008/115 irányelvben és a „Dublin III” rendeletben szereplő fogalmára is – a szövegéből, a keletkezéstörténetéből és a kontextusából kitűnik, hogy az őrizet arra kötelezi az érintett személyt, hogy folyamatosan egy korlátozott és zárt területen tartózkodjon, ami ily módon e személyt elkülöníti a lakosság többi részétől, megfosztva őt a mozgásszabadságától (2022. november 8-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid [Az őrizet hivatalból való vizsgálata] ítélet, C-704/20 és C-39/21, EU:C:2022:858, 73. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

43 A szabadsághoz való, a Charta 6. cikkében biztosított jogba történő e beavatkozás súlyosságára, és e jog jelentőségére tekintettel az illetékes nemzeti hatóságok számára elismert, a harmadik országbeli állampolgárok őrizetbe vételére vonatkozó jogkör szigorúan korlátozott. Az őrizeti intézkedés tehát csak az annak feltételeit és módjait meghatározó általános és elvont szabályok tiszteletben tartása mellett rendelhető el vagy hosszabbítható meg (2022. november 8-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid [Az őrizet hivatalból való vizsgálata] ítélet, C-704/20 és C-39/21, EU:C:2022:858, 75. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

44 Ezenkívül amennyiben úgy tűnik, hogy az őrizet jogszerűségének a 2008/115 irányelvben, a 2013/33 irányelvben és a „Dublin III” rendeletben, valamint az e feltételeket végrehajtó nemzeti jogi rendelkezésekben előírt feltételei nem teljesültek vagy már nem teljesülnek, az érintett személyt haladéktalanul szabadon kell bocsátani, amint azt az uniós jogalkotó egyébként kifejezetten előírja a 2008/115 irányelv 15. cikke (2) bekezdésének negyedik albekezdésében és (4) bekezdésében, valamint a 2013/33 irányelv 9. cikke (3) bekezdésének második albekezdésében (2022. november 8-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid [Az őrizet hivatalból való vizsgálata] ítélet, C-704/20 és C-39/21, EU:C:2022:858, 79. pont.)

45 A jelen ítélet 43. pontjában említett általános és elvont szabályok, amelyek az Európai Unió közös normáiként rögzítik az őrizet feltételeit, egyrészt a harmadik országok jogellenesen tartózkodó állampolgárainak őrizetét illetően a 2008/115 irányelv 15. cikkének (1) bekezdésében,

(2) bekezdésének második albekezdésében és (4)–(6) bekezdésében szerepelnek. Másrészt, ami a nemzetközi védelmet kérelmező harmadik országbeli állampolgár helyzetét illeti, a releváns szabályokat a 2013/33 irányelv 8. cikkének (2) és (3) bekezdése, valamint 9. cikkének (1), (2) és (4) bekezdése határozza meg, és amennyiben az ilyen védelmet kérelmező személynek az azon tagállamnak való átadása keretében elrendelt őrizetről van szó, amely a kérelmének megvizsgálásáért a „Dublin III” rendelet szerint felelős, e rendelet 28. cikkének (2)–(4) bekezdése (lásd ebben az értelemben: 2022. november 8-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid [Az őrizet hivatalból való vizsgálata] ítélet, C-704/20 és C-39/21, EU:C:2022:858, 76. pont). Arra is emlékeztetni kell, hogy a „Dublin III” rendelet 28. cikkének (4) bekezdése kifejezetten előírja, hogy a 2013/33 irányelv 9. cikkét alkalmazni kell az utóbbi rendelet által szabályozott átadási eljárások keretében.

46 Ami azt a kérdést illeti, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező őrizetére vonatkozó, a „Dublin III” rendelet alapján e kérelmezőnek a kérelme megvizsgálásáért felelős tagállamnak való átadása céljából elrendelt intézkedés jogellenessége érinti-e a későbbi, a 2008/115 irányelv alapján elrendelt, és e – folyamatosan őrizetben tartott, és a nemzetközi védelmet kérelmező személy jogállásával már nem rendelkező, de a továbbiakban jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárnak tekinthető – személyre vonatkozó őrizeti intézkedés jogszerűségét, hangsúlyozni kell, hogy először is a 2008/115 irányelv által szabályozott, kitoloncolás céljából foganatosított őrizetre és a menedékkérővel szemben többek között a 2013/33 irányelv és az alkalmazandó nemzeti rendelkezések alapján elrendelt őrizetre eltérő jogi szabályozás vonatkozik (lásd ebben az értelemben: 2009. november 30-i Kadzoev ítélet, C-357/09 PPU, EU:C:2009:741, 45. pont).

47 Így a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár őrizetére vonatkozó, a visszatérése céljából meghozott intézkedésnek a 2008/115 irányelvből eredő szabályokat kell tiszteletben tartania. A nemzetközi védelmet kérelmezővel szemben elrendelt őrizeti intézkedésnek pedig a 2013/33 irányelvből és a „Dublin III” rendeletből eredő szabályokkal kell összhangban állnia.

48 Ezenkívül a 2008/115 irányelv 15. cikkének (2) és (4) bekezdése nem hivatkozik az őrizet jogszerűségének a 2013/33 irányelv 8. és 9. cikkében, valamint a „Dublin III” rendeletnek a nemzetközi védelmet kérelmező őrizetét szabályozó 28. cikkében előírt feltételeire, és nem is utal azokra.

49 Másodszor, a 2008/115 irányelv (9) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett 2. cikkének (1) bekezdéséből kitűnik, hogy az irányelvet a valamely tagállam területén jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokra kell alkalmazni, és a nemzetközi védelmet kérelmező a kérelmét elutasító határozat vagy a menedékkérői minőségben való tartózkodásának jogát megszüntető határozat hatálybalépéséig nem tekintendő úgy, hogy jogellenesen tartózkodik annak a tagállamnak a területén, ahol ilyen védelmet kért. A Bíróság egyébiránt megállapította, hogy a 2008/115 irányelv nem alkalmazandó az olyan harmadik országbeli állampolgárra, aki a 2013/32 irányelv értelmében vett nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be, mégpedig az e kérelem benyújtásától az említett kérelemre vonatkozó első fokú határozat meghozataláig, vagy adott esetben addig tartó időszakban, amíg az említett határozattal szemben indított jogorvoslati eljárás folyamatban van (lásd ebben az értelemben: 2013. május 30-i Arslan ítélet, C-534/11, EU:C:2013:343, 49. pont).

50 Ebből következik, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező, amennyiben rendelkezik e jogállással, nem vehető őrizetbe a 2013/33 irányelv vagy a „Dublin III” rendelet alapján, és ezzel egyidejűleg a 2008/115 irányelv alapján, jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárként.

51 Harmadszor, amint az a főtanácsnok indítványának 58., 59. és 61. pontjából kitűnik, az őrizeti intézkedés a 2008/115 irányelv alapján elfogadható a 2013/33 irányelv vagy a „Dublin III” rendelet alapján végrehajtott őrizet végén. Ugyanis, bár a 2008/115 irányelv a menedékjog iránti kérelem vizsgálatára vonatkozó eljárás lefolytatása alatt nem alkalmazható, ez egyáltalán nem jelenti, hogy ennélfogva véglegesen meg lehetne szüntetni a kiutasítási eljárást, hiszen az folytatódhat abban az esetben, ha a menedékjog iránti kérelmet elutasítják. Márpedig sérülne ezen irányelv célja, vagyis a harmadik országok jogellenesen tartózkodó állampolgárainak hatékony visszatérése, ha a tagállamok nem akadályozhatnák meg, hogy az érintett személy a menedékjog iránti kérelem benyújtása által automatikusan visszanyerje szabadságát (2013. május 30-i Arslan ítélet, C-534/11, EU:C:2013:343, 60. pont).

52 Egyébiránt a harmadik országbeli állampolgár őrizete fenntartásának lehetőségét illetően a Bíróság megállapította, hogy sérülne a 2008/115 irányelv ezen célja, ha a tagállamok szabadságelvonással járó intézkedés alkalmazása révén nem akadályozhatnák meg, hogy a jogellenes tartózkodással gyanúsított személy elszökjön, mielőtt tisztázódhatna a helyzete (lásd ebben az értelemben: 2011. december 6-i Achughbabian ítélet, C-329/11, EU:C:2011:807, 30. pont).

53 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező őrizetére vonatkozó, a „Dublin III” rendelet alapján e kérelmezőnek a kérelme megvizsgálásáért felelős tagállamnak való átadása céljából elrendelt intézkedés jogellenessége főszabály szerint nem érinti a későbbi, a 2008/115 irányelv alapján elrendelt, és e – folyamatosan őrizetben tartott, és a nemzetközi védelmet kérelmező személy jogállásával már nem rendelkező, de a továbbiakban jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárnak tekinthető – személyre vonatkozó őrizeti intézkedés jogszerűségét. Következésképpen az illetékes igazságügyi hatóság nem köteles az említett személyt haladéktalanul szabadon bocsátani pusztán a „Dublin III” rendelet alapján hozott, korábbi őrizeti intézkedés jogellenessége miatt.

54 Mindenesetre pontosítani kell, hogy – amint az a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik – a szabadságelvonással járó intézkedés fenntartásának ahhoz, hogy az megfeleljen az egyén önkénnyel szembeni védelmére irányuló célkitűzésnek, többek között mentesnek kell lennie a hatóságok részéről megmutatkozó rosszhiszeműség vagy csalárd magatartás bármely formájától, illeszkednie kell az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én aláírt európai egyezmény (kihirdette: az 1993. évi XXXI. tv.) 5. cikke (1) bekezdésének releváns albekezdése által engedélyezett korlátozásokkal összefüggő célkitűzésbe, valamint arányosságnak kell fennállnia a felhozott indok és a szabadságtól való kérdéses megfosztás között (lásd ebben az értelemben: 2016. február 15-i N. ítélet, C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, 81. pont).

55 A jelen ítélet 53. pontjában foglalt következtetést nem vonja kétségbe a kérdést előterjesztő bíróság azon megfontolása, amely szerint a jogellenesen fogva tartott személy számára nyújtott kártérítés nem jelenti a szabadsághoz való jog elszenvedett megsértésének megfelelő orvoslását, és az nem biztosítja a hatékony bírói jogvédelemhez való, a Charta 47. cikkében rögzített jog védelmét.

56 Kétségtelen, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Charta 47. cikke értelmében a tagállamoknak hatékony bírói jogvédelmet kell biztosítaniuk az uniós jogrendből eredő egyéni jogok tekintetében (2022. november 8-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid [Az őrizet hivatalból való vizsgálata] ítélet, C-704/20 és C-39/21, EU:C:2022:858, 81. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

57 E tekintetben az uniós jogalkotó nem szorítkozott a közös anyagi jogi normák megállapítására, hanem olyan közös eljárási szabályokat is bevezetett, amelyek célja annak biztosítása, hogy minden tagállamban álljon fenn olyan rendszer, amely lehetővé teszi az illetékes igazságügyi hatóság számára, hogy adott esetben hivatalból történő vizsgálatot követően szabadon bocsássa az érintett személyt, amint úgy tűnik, hogy az őrizete nem vagy már nem jogszerű. Annak érdekében, hogy az ilyen védelmi rendszer hatékonyan biztosítsa azon szigorú feltételek tiszteletben tartását, amelyeknek a 2008/115 irányelv, a 2013/33 irányelv vagy a „Dublin III” rendelet által előírt őrizeti intézkedés jogszerűségének meg kell felelnie, az illetékes igazságügyi hatóságnak képesnek kell lennie arra, hogy az e jogszerűség vizsgálata szempontjából releváns valamennyi ténybeli és jogi elemről határozzon. E célból lehetősége kell, hogy legyen arra, hogy az eredeti őrizetet elrendelő közigazgatási hatóság által hivatkozott ténybeli elemeket és bizonyítékokat figyelembe vegye (2022. november 8-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid [Az őrizet hivatalból való vizsgálata] ítélet, C-704/20 és C-39/21, EU:C:2022:858, 86. és 87. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

58 Egyrészt azonban, ami a szabadsághoz való jogot illeti, amint arra lényegében a főtanácsnok az indítványának a 73. pontjában rámutat, az őrizeti intézkedés jogellenességének megállapítása nem minden esetben vonja maga után az érintett személy haladéktalan szabadon bocsátását (lásd analógia útján: 2013. szeptember 10-i G. és R. ítélet, C-383/13 PPU, EU:C:2013:533, 39. és 40. pont) – ami lehetővé tenné a számára, hogy visszahelyezzék a jogaiba –, amennyiben az ilyen visszahelyezés gyakorlati szempontból már nem lehetséges, mivel e személy őrizetének fenntartása más önálló jogalap alapján érvényesen igazolható. Ez az oka annak, hogy főszabály szerint a jogalap nélkül fogva tartott személyek számára kártérítést kell előírni a jogellenes szabadságelvonás miatt elszenvedett kár megtérítése érdekében.

59 Másrészt, ami a Charta 47. cikkében biztosított hatékony bírói jogvédelemhez való jogot illeti, meg kell állapítani, hogy – amint azt a holland kormány a tárgyaláson megerősítette – a kérdést előterjesztő bíróság kötelezheti az államtitkárt, hogy fizessen a jelen ügyben az e hatóság által konkrétan javasoltnál magasabb összegű kártérítést. Így az a körülmény, hogy az államtitkár 100 eurós összeget javasolt azon kár megtérítése címén, amely C-t a nemzeti jog által előírt szabadlábra helyezési határidő 24 órával való túllépése miatt érte, önmagában nem tűnik elegendőnek annak bizonyításához, hogy a jelen ügy körülményei között fennáll e jog megsértése.

60 Végezetül emlékeztetni kell arra, hogy a jelen ítélet 53. pontjában megfogalmazott következtetéshez vezető okok miatt olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyet jellemzik, az első őrizeti intézkedés jogellenessége főszabály szerint nem érintheti a 2008/115 irányelv alapján elfogadott második őrizeti intézkedés jogszerűségét.

61 E megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2008/115 irányelv 15. cikkének (2) és (4) bekezdését, a 2013/33 irányelv 9. cikkének (3) bekezdését és a „Dublin III” rendelet 28. cikkének (4) bekezdését a Charta 6. és 47. cikkével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely az illetékes igazságügyi hatóság számára nem írja elő annak kötelezettségét, hogy a 2008/115 irányelv alapján elfogadott intézkedés keretében őrizetbe vett harmadik országbeli állampolgárt bocsássa szabadon azon indok alapján, hogy e személyt, akinek az őrizetét először a „Dublin III” rendelet alapján elfogadott intézkedés keretében rendelték el, nem bocsátották haladéktalanul szabadon annak megállapítását követően, hogy ezen utóbbi intézkedés jogellenessé vált.

## A költségekről

62 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

**A harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 15. cikkének (2) és (4) bekezdését, a nemzetközi védelmet kérelmezők befogadására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 2013/33/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 9. cikkének (3) bekezdését, valamint az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 28. cikkének (4) bekezdését az Európai Unió Alapjogi Chartájának 6. és 47. cikkével összefüggésben**

**a következőképpen kell értelmezni:**

**azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely az illetékes igazságügyi hatóság számára nem írja elő annak kötelezettségét, hogy a 2008/115 irányelv alapján elfogadott intézkedés keretében őrizetbe vett harmadik országbeli állampolgárt bocsássa szabadon azon indok alapján, hogy e személyt, akinek az őrizetét először a 604/2013 rendelet alapján elfogadott intézkedés keretében rendelték el, nem bocsátották haladéktalanul szabadon annak megállapítását követően, hogy ezen utóbbi intézkedés jogellenessé vált.**

Aláírások